

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve.
Egész évre 6 ft — kr
Fél évre 3 ft — kr
Negyedévre 1 ft 50 kr

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztői iroda

és
kiadóhivatal:

CIRNER ÉS LINGNER
Főter 38. szám alatt,
hova úgy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Oláh dolgok.

— A komité manifestuma. —

Budapest, február 20.

Aki elfogulatlan szemmel végig olvassa az oláh komité legújabb manifestumát, nyomban azt az impressziót fogja nyerni, hogy itt egy hatalmas alakoskodással állunk szemben, melyet egy cseppet sem kell valami komoly akciószámba venni.

Ratiu és társai e hó elején nyomatták ki a szóban forgó iratot és visszavárolag megküldték a — notandum bene rég fölösztatott — komité minden tagjának. Ezek majd, ha kedvük telik benne, ismét Nagy-Szebenbe származtatják, hol aztán a kibocsátók az egészet az észrevételekhez képest átgurják és újból közrebocsátják, mint egy friss sütetű magyarellenes „akció” első ténykedését.

Mi van abban a manifestumban? Nagyon sok és nagyon kevés. Az egész meglehetősen terjedelmes irat nem egyéb, mint hosszú lére eresztése a legrégebb és százszor tönkre csátolt dákoromán föllentéseknek, aspirációknak és államveszélyes frázisoknak. El van benne mondva

a memorandum-pörgenezése és mindenféle fejleménye, a martiroknak becsukása és időelőtti szabadonbocsátása. E szabadonbocsátás tisztán ő Felségének, a monarkának (de-hogy a magyar királynak!) elhatározásából eredő kegyelmi tényként van föltüntetve, melyből — így kívánják az irredenta szószólói — hadd vonja le a magyar kormány a „logikai konzekvenciákat”. Értsd: „Akarja-e és tudja-e magát emancipálni a sovinizmus bűnös hatása alól és megértve az uralkodót, fogja-e őt lelkesíteni az igazság magasztos érzelme?” A román nép nevében (!) azután a manifestum szerző-kompaniája kéri, „sőt követeli” az összes nepek egyenjogúsítását, a magyarosítást, az elnyomás és üldözés politikájával való felhagyást, és kijelenti, hogy szilárdan megmarad az 1881-iki nemzeti program alapján. Megjegyzendő itt mindjárt, hogy ez a nemzeti program se többet, se kevesebbet nem kíván, mint az erdélyi részek különválását, az oláh autonómiát, a külön román országgylést stb.

Tulajdonképpen tehát esupa régi do-

log. Közte semmi, ami keresztülvihető, vagy csak diskutálható is lenne, ami a tulzókat és lelketlen izgatókat közelebb hozhatná a józan politika álláspontjához.

A manifestumnak, relative mérsékelt hangja és formája mellett is, elég komoly hátere van — a szerzőkre nézve. Ők először is legkevésbé sincsenek feljogosítva a fölösztatott komité nevében a „román néphez” írni, és az államhatalom e tilalom megszegéseért alkalmasint keményen felelősségre is fogja vonni. Másodsor pedig az, amit irtak, egymagában is rájuk nézve annál veszedelmesebbé válhatik, mert ők, a martirok, csak úgy kapták vissza szabadságukat, hogy a jövőben tartózkodni fognak az izgatás és lázadás ténykedéseitől.

A dákoromán agitátorok kívül is, Romániában, belül is, az erdélyi buvóhelyeiken, annyira összevesztek egymás közt, hogy bármely újabb sikeres föllépés — akár közbeveti magát a hatóság, akár nem — tőlük aligha várható. A „martirok” megkegyelmezése, melyet tudvalevőleg a magyar kormány kezdeményezett,

TÁRCZA.

Monolog a bál után.

Helyes, tehát ő nagysága öltözködik. Én pedig várjak itt rá és mulattassam magamat annak a számtalan csecebecsének megbámulásával, amivel az a barátságos kis szalon el van halmozva. Ez nem lenne éppen rossz, csak legalább informálva volnék az iránt, hogy meddig is tarthat egy modern szép asszonynak az öltözködése. Éa azt hiszem, hogy ameddig a „merő chic” pongyola uszályát elrendezi a szobalány, hogy a ránczok „festői alakzatban” omoljanak végig a sugár termeten — no meg az igéző, apró fürtöcskék összhangzatos rendben jöjjenek a homlokon. Az pedig magától érthető, hogy az elmaradhatatlan fehér csipke-zsebkendőnek is bizonyos szertartással kell kézbe kerülnie. Egy comme il faut hölgynek okvetlenül kell valamit mindig a kézben tartani, amivel esetleg idegesen foglalkozzék, vagy amit darabokra szaggathasson, bálban pihés legyezőt, szalonban zsebkendőt. Hát én szentül meg vagyok győződve, hogy minderre sok idő szükséges.

De ugyan hány óra? Csak fél tizenkettő mult. Kissé talán korán is jöttem. Tudnom kellett volna, hogy elegáns hölgy tizenkettő előtt nem fogad. De hát ha már egy ember rá szánja magát, hogy ünnepeles „feketét”

öltösn és induljon vizitre, aztán már 10 óra után az egész toalettal készen van, még csak a parfüme hiányzik, hát csak nem várhat otthon délig a rettenetesen feszélyező „anczuban”.

De ni! El is felejtettem, hogy a bál után ő nagysága sokkal hosszabb pihenőt engedhetett magának, mint rendszeren szokta. Hja, a gyöngéd szilfideknek nem lehet olyan szívós, strapás természetük, mint nekünk, akik fei sem veszünk egy éjszakai nem alvast.

Szegényke! Talán éppen akkor kelt fel, mikor a jövetelemről értesítették. De azért tudom, ő a világért sem haragszik, sőt bizonyára kellemesen van meglepetve, hiszen olyan szeretetreméltó volt egész este hozzám.

De furcsa is az egész dolog! Én és bál! Három év óta nem történt ilyesmi velem. (A frakkom, az igaz, hogy valamennyi bálon ott mulattott, de nem rajtam, hanem Elemér barátomon, aki pártját fogta frakkomnak, hogy ne unja magát. Ez a fiu aligha nem megharagszik reám. Szombat este azt mondtam neki: Sajnálom, de a frakkot ma nem adhatom oda, magam is bálba megyek. Elemér azt mondta: Nem tesz semmit. Annál jobban mulatunk! De azért nem volt ott a bálban. Hm! Talán csak nem a frakk miatt?)

A bálban a szemem mindjárt megakadt „Ó” rajta. Lelkemre, bájos teremtés, szeretném megismerni. Közelebe tolakodom, hal-

lak: Sajnálom, de a második négyesre már van tánczosom. (Hogyne lenne ilyen tánczosnak!) Később látom, hogy valaki egy kis levélket ad át neki, amit ő rögtön elolvastott. Nem tudom, mi lehetett a levélbe írva, de annyi bizonyos, hogy a hatás nagy volt. A hölgy arczsine pirosból fehérre s fehérből pirosra vált s a legyező, a hasonló eseteknél elmaradhatatlan tenyező — majdnem áldozata lett az apró, ideges ujjak keztyübe rejtett — haragjának. Ekkor vallon ütött valaki!

A szép asszony férje volt, aki örömmel ismert bennem régi pajtására s egyenesen vitt a nejéhez: „ó” hozzá, ahhoz a gyönyörű teremtéshez, aki a második négyesre már el van igérkezve. Ó nagyon nyájasan fogadott, én zavart is voltam és elragadott is, — oly annyira, hogy felkértem a második négyesre. Persze rögtön megbántam, mert lelki szemem előtt ott lebegett a — szegyénteli biztos kosár. De — ámulat! én azt a második négyest megkaptam.

Még most sem értem teljesen a dolgot, de nem is kutatom. Elég az, hogy az egész este jól mulattam és hogy férj és nő szívesen meghívtak házukhoz. Más ember várt volna egy hetet, vagy legalább három napot: én már ma eljöttem. Bizony ügyetlenség tőlem ez a gyors látogatás! De hát én teljes életemben egyszer követtem el ügyességet, amikor ugyanis nagynénémnek kosarat ad-

továbbá a román királyság csatlakozása a hármasszövetséghez oly hatalmas következtetésül jelentkezik, melyhez képest a jogilag nem létjogosult, tényleg is félholt liga ez újabb szárnypróbálgatása igazán csak nyomoruságos kísérletszámba mehet.

Hiába állanak össze egy-egy pillanatra az egymás közt folyvást élet-halál harcban álló irrenditák. Hiába óhajják megzavarni a magyar millenniumot. Lejárták magukat, mert nincs igazuk és mert a magyar kormány ügyesen megtette kötelességét: elvette a dákóromán mozgalom méregfogát.

Nem veszi őket egyhamar komolyan senki, ha csak nem újból az — államügyész.

De azért ne higgye el magát a hazafias érzelmű közönség sem; hanem okulva a múltak tapasztalatain, gondos figyelemmel kísérjen minden mozzanatot, melyet a körünkben már ismeretes agitátorok annyi különböző ürügy alatt szítnak a lakosság oly kívánatos jó egyetértésének megzavarására. Legyen gondja, hogy anyagi és erkölcsi tekintetben folyton erősödve, a rokon érzelműek összetartása által a magyar állam békés nyugalmanak bármily esékély megzavarását is lehetetlenné tegye, mire nézve különösen előnyös volna az is, ha a kézzel fogható tényekre utalással a félrevezetett román köznépet minden kínálkozó alkalommal felvilágosítaná.

tani, aki megkérte kezemet egy fiatal kisasszonyka számára. Ezzel a tetteimmel sem dicselkedhetem sokat — diszkreció miatt.

De készülünk a társalgáshoz, amiben ő előtte be kell igazolnom, hogy szellemes fiú vagyok és valóban méltó a második négyesre.

De tekintsünk még egy kissé körül. Pompás berendezés! Kissé bizarr ugyan, de rendkívüli a szimmetria! Lássuk csak, miféle könyv ez? Ah, egy kis levelke van alatta, csak úgy hanyagul ide rejtve. A cím „neki” szól... éppen olyan formájú, mint a tegnapi bulletin, amit a bában kézbesítettek — olyan sürgösen. Nini! Elemér barátom nevjegye! Ejha ez meglepő! Ugyan mit írhat ez a kópé egy szép asszonynak! Illik, nem illik! Én elolvasom!

„Nagyságos asszony!

Végtelen sajnálatomra le kell mondanom jogaimról a — második négyesre. Erős influenzát kaptam s kénytelen vagyok az ágyat őrizni. Bocsánatért esedezik kezesókoló hiva...”

No ez aztán érdekes!

Tegnap este még teljes egészségben volt nálam a fiú... Ugy látszik, mert frakkot nem kapott, hát sietett az influenzát kapni meg. A melegség nem annyira ügyes, mint — alkalmoszerű. Mire nem jó az influenza! — Mégis — a doktorokat kivéve — mindenki haragszik rá. Pedig még szívességet is tesz néha a gavalléroknak. De csitt! Legyünk csendesen! Halk, lebegő léptek neszt hallom, ő nagysága kész a toalettal.

Bácski.

Kinevezés. A földművelésügyi m. kir. miniszter Katocz Simon nagyenyedi véczellérképezdei segédtanárt a fehértemplomi kerületben a szőlőszeti és borászati felügyelői teendőikkel bizta meg.

A belügyminiszter f. évi február hó 11-én kelt 12500 számú rendeletében a házasságkötés egyes alakzerűségei tárgyában a következőket rendeli:

Kötelessége a házasságkötésnél közreműködő polgári tisztviselőnek szigorúan megkövetelni azt, hogy a házasulók és tanúk a polgári házasság ünnepélyes jellegének méltó és viszonyaiknak megfelelő tisztességes ruhában jelenjenek meg.

Vi szont azonban nem szabad polgári tisztviselőnek e követelése tultenni.

Tilos nevezetesen megkövetelni, vagy a házasságkötésnél való közreműködést attól tenni függővé, hogy a menyasszony menyasszonyi koszorút viseljen, avagy a házasulók, azok egyike vagy kíséretük az egyházi házasságra emlékeztető, avagy általában szokásos jelvényeket használjon, vagy bármilyen jelképes cselekvényeket végezzen.

Tilos továbbá megkövetelni, hogy a házasulók a házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. t. cz. 39. §-ában előirt két tanum kívül násznapot is hozzanak magukkal.

Mint hogy azonban az idézett t. cz. 37. §-a szerint a házasságkötés nyilvánosan történik, természetes dolog, hogy önszántából a násznap is megjelenhet s a polgári tisztviselőnek a násznapot a megjelenéstől eltiltani nem lehet.

Ami ezek után az azon esetben való eljárást illeti, midőn a házasfelek vagy tanúk egyike vagy másika, avagy mindannyian a házassági anyakönyvi bejegyzés (a házasságkötésnél fölvetett jegyzőkönyv) aláírását, illetőleg irástudatlanság esetében kézjegyük odahelyezését vallási meggyőződésükre való hivatkozással megtagadják, a házasságkötésnél közreműködő polgári tisztviselőnek föladata felvilágosítani a házasfeleket, illetőleg a tanukat arról, hogy a házasságkötés törvényszerű megkötése teljesen be van fejezve akkor, midőn a polgári tisztviselő a házasulókat a törvény értelmében házastársaknak nyilvánítja (1894-ik évi XXXI. törvény-cikkely 39. §). ennél fogva a polgári tisztviselő ezen kijelentése után a házasulók immár törvényes házastársak. Amennyiben a házasok avagy a tanúk eme fölvilágosítás ellenére is megmaradnak vonakodásuk mellett, a polgári tisztviselő az 1894-ik évi XXXIII. t. cz. 22. §-ának 5. pontjában foglalt rendelkezésének megfelelőleg a házassági anyakönyvi bejegyzés (házasságkötésről fölvetett jegyzőkönyv) záradékában jegyezze meg, hogy a házasfelek, illetőleg tanúk a bejegyzés (jegyzőkönyv) aláírását vallási meggyőződésükre való hivatkozással megtagadták.

A házasság megkötéséről szóló tanusítványt a házasságkötésnél közreműködő polgári tisztviselő az esetben is köteles kiszolgáltatni, ha a házasfelek avagy a tanúk a fentiek szerint a bejegyzés (jegyzőkönyv) aláírását, illetőleg kézjegyük odahelyezését megtagadták.

Mint hogy ezek szerint az a körülmény, hogy a törvényszerűen megkötött házasságról fölvetett anyakönyvi bejegyzést (jegyzőkönyvet) a házasfelek, avagy a tanúk alá nem írják, illetőleg kézjegyükkel el nem látják, a házasság érvényességére semmi befolyással sincs: föltétlenül tilos a polgári tisztviselőnek ama kijelentését, melylyel a há-

zasulókat a törvény értelmében házastársaknak nyilvánította, visszavonni azért, mert a házasfelek az anyakönyvi bejegyzést (jegyzőkönyvet) aláírni vonakodnak, föltétlenül tilos továbbá a most jelzett okból megtagadni a házasságkötésről bélyeg- és díjmentesen kiszolgáltatandó tanusítvány kiadását.

A magyar állam és nemzetiségei.

(-) Hézagpótló munkát végzett Thoroczky Viktor br., a főrendiház titkára, midőn fenti czímen könyvet írt és alapos ismeretekkel, érdekesen taglalja az államunk lakta nemzetiségek helyzetét és hazánk való viszonyát.

Thoroczky br. e téren hivatott egyén, mert mint erdélyi ember és huzamosabb ideig erdélyi közigazgatási tisztviselő, jól ismeri az itteni viszonyokat, szemlelője volt a keletkezett nemzetiségi mozgalmaknak, ismeri azoknak indító okait és helyes kritikával redukálja az összes mozgalmakat tulajdonképpen értékükre.

Történelmi adatokkal kezdi a nemzetiségi kérdés fejtegetését és első sorban is az orosz invázió keletkezését írja le, mely már Katalin czárnő idejében kezdődött és hosszú ideig tartott.

Egy legérdekesebb része művének „a bukaresti liga keletkezésének története és működésének vázolása”

Thoroczky szerint a bukaresti „liga” elődje a Transzilvánia egyesület volt. Az o'áh kulturliga 1891. január 24-én alakult és 1893-ban már 40 fiókja volt, több mint tizezer taggal, manapság 200000 tagja van és vagyona tíz millió frank. A liga alapszabályai szerint fiók-egyesületet alkothat már öt tag is bárhol Bukaresten kívül, de a liga minden tagjának szavazati joga van bármely fiókegyesületnél. A bukaresti kolompók tehát a magyarországi titkos fiókegyesületekbe is eljárhatnak szavazni, dirigálni. A ligát Bukarestben egy 21 tagú bizottság igazgatja és ennek tizenegy tagját a tanulók közül választják. A liga központi vezetése tehát ki van szolgáltatva a tanuló ifjuságnak, a legfanatikusabb elemeknek, melylyel lehetetlen bármily béke. Gyerekeknek ilyen nagy befolyást és ilyen nagy anyagi eszközöket sehol a világon nem adnak a kezükre.

Érdekesen írja le szerző azokat a nemzetközi akciókat is, melyeket irányadó körök a dákóromán üzelmek megszüntetése céljából csináltak.

Ezek közül külön kiemelendőknek véljük a következőket:

Károly román király nem volt mindig oly lojális velünk szemben, mint most, noha mindjárt fejedelemmé választásakor két nagyon jelentékeny helyről is figyelmeztették a dákórománizmus veszedelméről. 1867. szeptember 5-én III. Napoleon ezt írta neki többek közt: „Azt hiszem, fenséged kormányának nincs mit nyernie abból, ha a veszedelmes propagandát segíti.” Bis marck pedig ezt írta a fejedelemmel: „Semmi esetre sem akarom arra bírni, hogy Oroszországhoz való viszonyát feláldozza; az mit sem fog szenvedni a Románia és Magyarország közt való jó viszony folytán. Az Erdélyre való állítólagos román aspirációkkal minden szolidaritás gyanuja ellen minden porosz miniszter kénytelen volna minden módoz tiltakozni. Nem kételkedem, hogy fenséged a magyarokban épp úgy, mint a törökökben, jó és becsületes barátokat nyerhet; mert a magyar politikának inkább javára válik a

fejedelemségnek önálló, a törökökkel barátságos labon álló kormányzata, mint bármely egyéb."

Jellemző, amit Károly fejedelem felett Bismarcknak. Azt, ha a magyarok visszaadják a magyarországi románoknak azokat a jogokat, melyekkel Ausztria alatt bírtak, akkor sikerülne neki a liberálisokat is Magyarország javára hangolni. — Tehát nem kevesebbet kívánt akkor a fejedelem, mint hogy Magyarország bontsa meg a külföldi izgatás megszűnéséért saját hátrányára a kiegyezést.

Bismarckot erre a közbelépésre Andrassy Gyula gróf nyerte meg; meg is volt az eredménye: a fejedelem szakított az agitációval. Andrassy külügyminisztersege idején több ízben tette akciója tárgyává a romániai izgatást.

Végül a bajok orvoslására Thoroczkay egy egészséges eszmét pendit meg, midőn azt mondja: „Teremtsen az állam Erdélyben oly intenzív ipari életet, mely a magyar elem szaporodása föltételeinek kedvez és államilag kisajátított gazdasági birtoktesteket népesítsen be munkás, szorgalmas rajok odatelepítésével."

Jancsó Benedek „Dákó-román Törökvek" cz. művéhez méltán sorakozik Thoroczkay br. műve, melyet is folyékony irálya és érdekes történeti adatai miatt melegen ajánlunk olvasó közönségünk figyelmébe.

A mű ára 2 korona és kapható minden könyvkereskedésben.

A visszhang.

Budapest, február 19.

Az osztrák képviselőház egyhangulag elhatározta a minap, hogy felhívandó a kormány, miszerint a vám- és kereskedelmi szerződést Magyarországnak mondja fel és csak oly szerződést kössön, amely minden irányban megfelel Ausztria követeléseinek. Ausztriában nem veszik észre, hogy a magyar parlamentben és a magyar publicisztikában a legszigorubb tárgyilossággal vitatják a szerződés megújítási kérdését és hogy itt megőrizték azt a nyugalmat és méltóságot, amelylyel a kiegyezés tárgyat kezelni kell.

Ausztriában ellenben folyton dühöngtek Magyarországgal szemben. Tartománygyűlésekben, testületek- s egyesületekben szították és sértegették hazánkat, amit a náluk megőrzött nyugalom nehezen tesz megfoghatóvá. Magyarországot napról-napra ócsárolták és gyalázták odaát, mi pedig erős jogunk tudatában tudomást sem vettünk a méltatlanságról.

Most azonban az osztrák képviselőház is jónak látta neki esni Magyarországnak. A szerződés felmondását egyhangulag elhatározták és utasították a kormányt, hogy csak Magyarországot károsító szerződést kössön, csak ilyen kiegyezést fogadjon el. Ennek folytán a magyar képviselőház ad hoc egyesült ellenzékei már a kereskedelemügyi minisztérium költségvetésének tárgyalása alkalmával három részből álló határozati javaslatot szándékoznak benyújtani, mely ugy hangzik, hogy: 1. utasítatik a kormány, hogy Ausztriának mondja fel a vám- és kereskedelmi szerződést; 2. hogy az osztrák kormányt azonnal szakítsa meg a tárgyalásokat; 3. hogy idejekorán tegyen meg minden intézkedést az önálló vámterület létesítése végett.

Ez indítványának a magyar képviselőházban nincs kilátása a sikerre. A szerződő társ

megrohanásának elvét Magyarország semmi esetre sem követheti és a magyar kormány ilyen utasítást nem fogadhat el. Ha már az osztrák kormány által elfogadott utasítás is nagy politikai hiba: a magyar képviselőházi ellenzékek indítványának elfogadása egyszerűen végzetes lenne. A „Pester Correspondenz" abban a helyzetben van, hogy jelentheti, miszerint a Bánffy-kabinet ex indítvány elfogadása ellen fog nyilatkozni és ez állásfoglalásnak indokolása abban kulinál, hogy fölösleges a szövetség felmondására vonatkozó indítványt elfogadni, miután a felmondás ugyanis okvetlen meg fog történni. Az indítvány második és harmadik pontját nem fogadhatja el a kabinet, mert a tárgyalásokat a törvény értelmében folytatnia kell, már pedig az Ausztriával megújítandó szövetség tárgyalásába nem léphet be, ha annak minden áron való megszakítására szóló szigorú utasításokat kap utra- valóul.

Ezt minden okos politikusnak be kell látnia, csak az ellenzéknek nem. Az ellenzéknek ugyanis csak az a célja, hogy a költségvetés tárgyalását még tovább nyújtsa és egy lehetetlen ügyhöz hosszadalmas vitákat kössön, melyeknek csak egy céljuk van: a be nem valloított obstrukció méltóan álcázni.

A polgári házasság és az oláh papok.

„Bizony, bizony mondom nektek: aki a juhoknak aklóba nem az ajtón megyen be, hanem másunnán hágbé, lopó és tolvaj az" (Ján X. 1.)

Mielőtt e fontos állást, melyre a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur kegye kinevezett, elfoglaltam volna, jónak láttam kerületem községeiben a népet összehívni s nekik szegéről-végre megmagyarázni az új törvényt. Tettem ezt a nép iránti jó indulatból. Tettem, mert a törvény nem tudása senkit bűnös cselekedetei büntetésétől fel nem old; mert tudom, hogy papjai (tiszteltet a kivételeknek) nem örömezt világozták népüket, sőt ahol lehet, éppen igyekeznek vagy akadályt gördíteni, vagy meggyűlöltetni törvényt, intézményt, mindent, ami magyar. Pedig meg vagyon írva: „Valaki pedig a törvényt eselekszi és aképpen tanít, a mennyeknek országában nagy léssen." (Mat. V. 19.)

A nép nagyon jó neven vette, megköszönte s a végén megkerdezte, hogy mindezekért mit kell majd fizetni az anyakönyvvezetőnek? Egyetlen egy árva krajczárt sem, felelém.

Egy néhányan azt felelték: „Az Isten áldja meg a magyar minisztériumot azért, hogy megkímélt egy csomó költségtől."

Hát azzal ijesztgették a népet, hogy az új törvényvel egy keresztelés 5 fit, egy haláleset 10 fit és egy házasság 20 fitba fog kerülni.

A jelenlevő oláh pap meg rájok rivalt: „Nem mentett meg semmi költségtől, sőt egy csomó járkálást okozott, mert papnak és esperesnek éppen ugy meg kell fizetni mindent, mint éppen eddig." „De ori vreo", mondám én, t. i. ha akarják.

Ime, ezek a „földnek savai." (Mat. V. 13.) Igy világozták a népet. Neveket nem említek. Nem célozom meghurcolni, csak azt akarom, hogy a közönség ismerje ezeket a „jó pásztorokat", kik nem adják ugyan életüket az ok juháikért (Ján. X. 11), hanem, ha lehetséges, annál' buzgóbban . . . nyirják a nyájnak gypját.

Nyirják pedig: 1. Eddig 50 kros bélyeggel adták 1 frtért a keresztlevelet, most — mert nem kell rá bélyeg — adják 2—3 forintért. A nép panaszol, zúgolódik, azt mondják: hja barátom! ez az új törvény. 2. Senkit sem akarnak addig az egyház áldásában részesíteni, míg esperesi dispencziót nem hoz (míg ott is nem fizet egy pár forintot.)

Miután az 1894 évi XXXI. t. cz. 17. 18. 24. 27. §-ai esetről-esetre megmondják, ki adhat dispencziót — azok között az esperes nem szerepel, — amikor az anyakönyvi hivatalból a lelkészhez mennek a párok, már a „törvény értelmében" férj és feleség. Mire való a szegény népet kényszeríteni arra, hogy ok nélkül fizessen?

Hivatkoznak arra, hogy a balázsfalvi érsek rendelete. Én ismerem a főpásztori körleveleket; mindenik azt hangsúlyozza, hogy a stolarék megszűntek, de azért kötelességévé teszi a papoknak ügyelni arra, hogy a hívek az egyháztól el ne pártoljanak.

Ijlesztgetik azzal, hogy ha meg nem esküsznek egyháziilag is, hát nem gondolják, szétségeiben nem részesítik stb. A hívek elmennek önökhez, mert mi a törvény rendelete szerint figyelmeztetjük a házaspárokat, hogy az „egyház áldását" kérjék ki: de, ha önök oly drága pénzért vesztegetik azt az amugy is „kétes áldást": a végén az lesz, hogy megelégednek a polgári kötéssel s otthon maradnak. Ki lesz az oka, ha nem keresi fel lelki pásztorát? . . . „Ha megizetlenül a só, mivel szóztatik meg?" (Mát. V. 13.)

Tisztelendő urak! önök nem világozták fel a népet, hanem kereskedést üznek a vallásból, mint akár a 15—16-ik század pápai. Kár, hogy nem árulnak bünbocsátó czédulát; azokat is meg lehetne vétetni ijestegetéssel a jámbor, tudatlan néppel.

Bizony újra el kellene jönni a Krisztusnak és bemenni a templomba: „kiűzni azokat, kik árulnak és vesznek." (Luk. XIX. 45.)

Ezen üzelmeknek, nem tudom, van-e orvossága s ha van, hol? Azt azonban tudom, mert 18 házasság-kötésnél volt alkalmam a nép véleményét kitudni az új rendről, — hogy a törvényt rosszul értelmezik, a nép elégedetlen a törvényvel az önök zsarolása miatt. Szíves, jó tanácsom az, hogy elégedjenek meg az 1 fit esketési díjjal s a keresztlevélért járó 1 frttal (az állam elengedi az 50 kr bélyeg-illetéket, legyen az is az önöké), s ne bolondítsák a népet, mert maga Krisztus mondja, — akinek szolgálata szenteltettek fel magukat: — „Valaki azért a legkisebb parancsolatok közül egyet megrontand és aképpen tanítandja a népet, a mennyeknek országában a legkisebb lesz." (Máté V. 19.)

Én és minden anyakönyvvezető tudja kötelességét, hogy ha a szentesített törvényt hallja a néptől kárhoztatni a rendkívüli fizetni valóért, föl kell világoztatni, hogy annak nem az új törvény az oka, hogy a papok kapzsisága nem ismer határt.

Én legalább minden panaszló oláhnak elmondom a saját nyelvén: „Nui ela prostu cine munca seapte pite, hanem cine da."

Mi nem akarjuk, hogy a nép kerülje az egyházat, sőt törvényes kötelességünkön kifolyólag oda utasítjuk; de ha neki „vallásos kötelességei" teljesítése 7—8 fitba kerül, önként lesz kénytelen, a szegénység fogja kényszeríteni, hogy ott hagyja a nagy „drága áldást" s megelégedjen a nép a polgári kötéssel.

Vagy pedig azt fogják tenni, amit az egyik pár tett az őszszel. A papja nem akarta „cununalni“, míg az esperestől nem hozt dispenzációt, azt pedig, szegény cseléd lévén, nem hozott, hanem átállott a görög keletiekhez, ott meg „cununálta“ a pap 1 forintért. Én pedig hiszem, ha a balázsfalvi érseknek jelentette volna fel a dolgot, nem kellett volna görög katolikus felekezetét elhagynia, de ő ezt találta könnyebbnek.

Egy dolog bizonyos: hogy nem a hívek vannak a papokért, hanem a papok a hívekért.

„A jó pásztor az ő életét adja a juhokért. A béres pedig, aki nem pásztor, kinek nem tulajdonai a juhok, elhagyja . . . a farkas elragadozza és eloszlatja a juhokat.“ (Ján. X. 11. 12.).

Szabó Gyula,
kír. anyakönyvvezető.

Az abrudbányai „martir“ esete.

Abrudbánya, 1896. február 14.

Dr. Fodor Vazul abrudbányai lakos, ügyvéd, „saját aláírásával“ a „Tribuna“ február hó 9-iki, 22-ik számában a következő levelet írja:

„Az este ellenem egy még nem letezett dinamitmerénylet történt. Rendkívüli szerencse, hogy én és feleségem ma már nem vagyunk hideg tetemek. Az eset a következő: Tegnap este, úgy öt óra tájban, nőmmel az irodából a gyermekek szobájába mentünk uszonnázni; egy negyedóra múlva, ugyancsak nőmmel, visszatértem az irodába. A napi folytonos munkától elfáradva, a divánra dőltem és elaludtam. Ném a diván melletti asztalnál elkezdett írni. Nem telt el egy félóra sem és nem csendes léptekeket hall a folyosón az iroda ajtajáig s vissza, meg a lépcsőkön le. Ném e lépéseket nem vette figyelembe és szerencse, hogy nem ment ki. Nem telt el 4—5 perc sem és egy irtó-zatos robbanást hallottam. Megijedten felkelek és kérdem feleségemet: mi történt? Feleségem más választ adni nem tudott, mint hogy sirva kiabálta: „Silvi édesem, megölnek.“ Közben mindkettőnk oly fullasztó füst vett körül, hogy nem is láhattuk egymást. Látni, hogy életveszélyben forgunk, az ajtóhoz szöktem és amint csak birtam, kiabáltam. Az ajtó összezúzva volt. Ujból kiáltom: ki az? A szolga és a szolgáló ijedten futottak ki és kérdezték, hogy mi történt. Én ekkor kiléptem és látok egy oly füstöt, hogy nem vehettem ki semmit. Ujra kérdem: ki volt az alávaló merénylő?

Senki sem tudja.

Az udvar tele van sietve jött emberekkel; újra kérdem egész erőmből: ki volt az alávaló?

Semmi válasz.

Lemegyek az udvarra és közelebről kérdem az embereket, nem láttak-e valakit?

A válasz tagadó, és bámulat fogott el, hogy senki sem látta a merénylőt.

Azonnal jelentést tettem a rendőrségnél és a bíróságnál. A rendőrségnél letéteményeztem 300 frtot annak, ki a merénylőt megtalálja.

Közhirre tétettem, kénytelen voltam vele.

Mostantól kezdve nem érzem magam biztonságban.

Igen, körül vagyok véve ellenségektől. Most két éve, midőn haza jöttem Kolozsvárról, egy magyar nyelvű névtelen levelet kaptam, amelyben fenyegettek, hogy agyon fognak löni, mint egy kutyát. Most úgy látszik, életemet akarják venni bármiképpen.

Szerencse, hogy a dinamit inkább kiüt, mint beüt; explodált. Eddig a merénylőt feltalálni nem lehetett. Épp most hallom, hogy midőn a robbanás megtörtént, hozzáuk közel két katona ment el, akik közvetlen a robbanás után két fekete ruhába öltözött egyént láttak egy kis utcácskában elrohanni. Holnap a vizsgálat tovább folytatódik.

Családommal apósomhoz költöztem. Saját lakásomon nem érzem magamat biztonságban. Az összes ablakok összetörve, a falak a plafontól kezdve meghasadva, de még a szomszédok ablakai is összetörték.

Légy szíves, közöld ezen súlyos esetet barátaimmal. És közöldesd ugya „Tribuna“, mint a „Foia Poporului“-ban. Akarjuk, hogy az egész világ tudja, miként egy békés ember élete nem biztos. Ugy éltem, mint a legvisszavonultabb ember, családom körében. Nem volt senkivel összetűzésem. Nem támadtam senkit. Klienseimmel a leghumánusabb módon bántam el.

Nem hiszem, hogy személyes bosszu legyen, valami más lesz; majd meglátjuk.

Hálát adok Istemek, hogy életben látom magam. A merénylet annyira megtört, hogy dolgozni se tudok. Ném szintén rosszul érzi magát.

Dr. Vasile Fodor.

A Tribunának ezen levelet közlő száma csak most jutott kezemhez s így, habár későn is, de mert abban Fodor ur magának ohajt reklámot csinálni és meg kell adni, elég patetikus formában valótlanosságokat és gyanúsításokat közöl és szerinte ezt az egész széles világnak tudnia kell, hát a szerkesztő ur kegyes engedelméből sietek a „széles nagy világnak“ a következőket tudomására hozni:

Dr. Fodor Vazul azt hiszi, hogy ő valami nagy potentát, s a román nemzet hivatott, nagy embere, és úgy adja elő a dolgot, mintha ellene nem tudom milyen nemzetiségi szempontból történt volna az állítólagos dinamit-robbanás. A mennyire mi magyarok és talán objektív gondolkozású fajrokonai is ismerjük dr. Fodor Vazul ur viselkedését és a mennyiben azt számba vettük, hát bizony nyugodt lehet, mert ha vennők is Fodor urat valamibe, tőlünk magyaroktól alhatik csendesen, nyitott ajtók mellett, mert amióta Fodor ur Abrudbányán lakik, soha sem törődött egyetlen magyar ember sem vele, s ha törődött volna a magyarság egyes üzelmekkel, akkor sem törődött volna vele, ki társaihoz képest bizony nagyon csekély befolyású ember, hanem törődött volna másokkal, kik csakugyan vezeték a románoknak környékünkön.

Bámulunk, hogy Filip Sándor hogyan mert husz és egynehány évet Abrudbányán lakni; bámulunk, hogy néhai Gáll János és Koján Simon, kik elismert vezetői voltak a románoknak, hogyan halhattak meg az ágyban s nem haltak meg a magyarok dinamitjától; és bámulom, hogy miként lehet valaki annyira önhitt és hogy tulajdoníthat magának akkora fontosságot, mint Fodor ur, midőn azt hiszi magáról, hogy ő az, kit a magyarok üldöznek. Oh, szegény tatár!

Igaz, hogy a robbanás megtörtént; az is való, hogy az ablakai összetörték; de az valótlan, hogy a ház falai összeropogtak volna. A legnagyobb valószínűséggel állítom, hogy a robbanás nem volt, nem lehetett dinamittól eredő, hanem dinamit-robbanáshoz

szükséges gyújtótól (kapszli), és ezen állítást támogatja az is, hogy a robbanás helyén a „korhad“ küszöböl csakis 18□ centiméter töretett ki. Az ajtó bárki által megszemlélhető ma is, és megállapítható, hogy „nagyon rozoga, gyenge“ volt és hogy akkora sérülést szenvedett, amekkorát egy jó rugással elérni könnyen lehet.

Én szemlélője voltam a dolognak s láttam a rendőség és bíróság együttes eljárását; láttam, hogy lázasan kutatnak a tettes után; de azt is láttam és meg nem foghatom, miért volt így, mintha készakarva lett volna előkészítve az egész dolog, mert hogy nyomot a vizsgálat ne kaphasson, még az elhelyezett gyú-zsinór is el volt a tett helyéről hordva és széjjel hánnya; azt is láttam, hogy a Fodor szobája vendégekké van zsufolásigtele, holott azt nem volt szabad Fodor urnak megengedni, hogy mielőtt a rendőri szemle még megtörtént, a tett színhelyére idegeneket bebo-csásson.

De megfoghatatlan a legnagyobb mértékben az, hogy a nyomozat-közben és úgy látszik, éppen annak „félrevezetése“ céljából Fodor emberei elhíresztelik, hogy két katona látta, midőn két feketeruhás ember az udvarról kifutott; s miután a katonaságnál a rendőség kérésére az összes katonák, kik a városban voltak, kinyomoztattak és kihallgattattak s a híresztelés hazugságnak nyilvánított, mégis a Tribunalban siet ezt közhirre tenni, de mivel e koholmányának híveket szerezni nem sikerült, „apósa tanonczaival“ elhíresztelteti, hogy a dinamitot a magyarok tették, s midőn ez irányban is a vizsgálat a legszigorúbban foly és egyik hirtördő tanonczot a rendőség a bírósághoz átkisértefi, a kihallgatás felett legnagyobb dühbe jő és úgy hallom, a miniszterhez teendő jelentéssel fenyegetőzik.

Már mostan, ha a mondottakat a Tribunalban megjelent levéllel összehasonlítjuk s ha megfigyeljük azt, mit Fodor ur a Tribunalban mond, pi: „Nagyon körül vagyok véve ellenségekkel, úgy látszik, minden áron életemet akarják venni.“ „Légy jó, közöld ezen borzasztó esetet a „Tribuna“ és „Foia Poporului“-ban, hogy tudja meg az egész széles világ . . .“

„Ez nem személyes bosszu, hanem lehet más.“ (Hát ugyan mi?) „Majd meglátjuk.“

Kérdjük: hát aztán vajjon mit lát meg, kedves Fodor ur? Vajjon nem-e azt, hogy ezen „Ön által“ közzétett levél folytatásai lesznek azon gyanúsítások és híresztelések, melyeket szolgálja és apósa tanonczai terjesztettek? Lássá, Fodor ur, nem szép, de nem is hasznos a gyanúsítás, mert az visszaesik és eshetik arra, aki teszi; ön sokkal kevesebb és szám-bavehetetlenebb ember, semhogy ön ellen Abrudbánya város magyar polgárai nyugalma és békességük feláldozásával olyan tettet követnének el, mint amelyet nekik tulajdonit s mely unikum lenne Abrudbánya életében; hanem lássa, inkább lenne védelmezhető ezen esetben az, hogy az egész rombolás egy jól előkészített és kieszelt, tervszerűleg kivitt, valaki, vagy valakinek szükséges olyan tett, mely nemcsak a világot, azt a széles világot bolondítani, hanem bizonyos helyeken és téren népszerűséget hajhászni lehet jó.

Szemlélő.

Vegyes hírek.

— **Hymen.** Egerfalvi Póka Kálmán kir. műszaki tanácsos és közúti felügyelő és neje, nyárad-szent-imrei Medgyes Sarolta, örömmel tudatják leányuknak: Sarikának, bellusi Baross János, Trencsén vármegye aljegyzője és cs. és kir. tart. tábori tűzérhadnagygyal, bellusi Baross Károly földbírtokos és főszolgabíró és csejthei Csenkey Emilia fiával Trencsénben f. évi február hó 16-án történt eljegyzését.

— **Fogarasi Albert,** Bethlen-főiskolai tanár, egyiptomi utazó, kinek rendkívül érdekes tudósításait lapunk tárczáiban hoztuk, f. hó 22-én a reggeli gyorsvonattal jó egészségben hazaérkezett. Barátai, tisztelői az indóháznál szép számmal várták, hogy a legszívélyesebben üdvözölhessék.

— **Figyelmeztetés.** A nagyenyedi ev. ref. egyház pápvasztásra jogosított tagjainak névjegyzéke összeállítván, figyelmeztetnek egyházunk választó jogosultsággal bíró tagjai, miszerint ezen névjegyzék egyházi törvényeink 197. §-a értelmében a jövő vasárnapon templombani kihirdetés után folyó évi február 24-től kezdve a várbeli papi lakban közzszemlére lesz kitéve, mely időtől kezdve tíz nap alatt, tehát márczius hó 4-én estig, ezen névjegyzék ellen felszólalást jogosuló egyének kihagyása vagy nem jogosultaknak fölvétele miatt bármelyik választó adhat be tisz. Szilágyi Farkas lelkész ur kezéhez. A nagyenyedi ev. ref. egyház keblé tanácsának 1896. február 17-én tartott üléséből. Gáspár János, egyházközségi főgondnok.

— **Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület** folyó hó 23-án délután 4 órakor Gyulafehérvárra a városház tanácstermében választmányi ülést tart.

— **Adakozás.** A millenárius banderium jelvényeinek beszerzésére újabban adakozott Deutsch Simon Magyar-Igenből 10 frtot.

— **A közönség figyelmébe.** Nagy-Enyed város közönsége mindig zugolódott azért, hogy városunkban meleg fürdővel nem rendelkezik. Ezelőtt 2 évvel a zsidó hitközség, e bajon segitendő, csinos, tiszta; kényelmes kis fürdőt allított be. Miután városi közönségünk most nem a legmelegebben pártoltatik, kérjük közönségünket a pártolásra. (Beküldetett.)

— **Husz forinton alóli perek.** Kereskedői körökben nagy elégedetlenséggel fogadták, amikor a kuria nemrég oly értelmű döntvényt hozott, hogy 20 forinton alóli perek nem kereskedelmi bíróság elé tartoznak, hanem bagatel eljárás alá esnek. A kuria legutóbbi teljes ülésében ismét azt mondotta ki, hogy a 20 forint értékét meg nem haladó követelés érvénytelenítésére irányuló kereset a községi bírósági eljárás alá tartozik abban az esetben is, amikor az ügylet, melyből a követelési igény származik, az alperesre nézve kereskedelmi ügyletet képez.

— **Mesterséges petroleum.** A petroleumról újabban a tudósok azt a nézetet fogadták el, hogy nem ásványi, hanem állati eredetű. Ennek a véleménynek az igaz voltát nagyban támogatja az, hogy a kőolajforrás-vidékeken rendszeren ősvilági állatok megkövesült maradványaira akadnak. Ez a tényállás arra indította Engler hirneves vegyész, hogy a kőolaj- és állati maradványok összefüggése tekintetében messzebbre menő vegyi kísérleteket hajtsa végre. Eng-

ler több rendbeli alapos kísérletek után megállapította, hogy a kiásott mammut és más állatok csontjaiban még zsiradék maradványok vannak, amelyek szén-hidrogén vegyekből állanak és éppen organikus természetűeknél fogva rothadnak és szétbomlani nem képesek. Így tehát nem lehetetlen, hogy a petroleum ily állati hullákból keletkezik.

— **1896.** Az Initiation című havi folyóirat borzasztó dolgokat jósol erre az esztendőre. E szerint az 1896. év iszonyatos háborus esztendő lesz. Már 1895. márcziusban Vesztfáliában borzasztó csataképek mutatkoztak a levegőben. A 17. században közzétett jóslatok szerint ezek a víziók azt jelentik, hogy Bouleau környékén véres esata lesz. Ebben a csatában egy nagy uralkodó lesz a győztes. Philippus Olivarius 1544-ben azt jósolta, hogy 1896-ban Paris el fog pusztulni és soha sem fog többé fel-tamadni, „Moult de mal et guère de bien en ce temps-là — mondja Olivarius — moult grandes villes par le feu.“ Eurique abbé is nagy háborút jósol 1872-ben megjelent Voix-prophétiques című könyvében. A Freysineti-csodaforrás vize néhány hét előtt vörös színt mutatott, miként 1793-ban, 1848-ban és 1870-ben, s a könyvekbeli lakosság ezt mindig háboru előjéletül vette. 1894-ben a La Croix című lap egy szent hírében álló papról írta, hogy megjósolta, hogy az 1896. esztendő rendkívül száraz és viharos lesz; a nyár folyamában háboru tör ki, mely két évig tart és az egyház diadalával végződik. Más jóslatok szerint Lengyelország, melyet 1795-ben osztottak fel utólszor, csak egy évszázadig marad idegen uralom alatt. A luciferiánok szerint 1896-ban kezdődik az Antikrisztus uralma.

— **Mennyi papirt gyártanak?** Európában az elmúlt évben összesen körülbelül husz millió mázsa papírost gyártottak; az észak-amerikai gyárakban ugyanebben az időszakban tíz millió mázsát. A papírosgyártásra felhasznált anyag, szalma, rongy, fa, stb. értéke körülbelül 50 millió forintra tehető, míg az ezekből elkészített papíros 200 millió forint értékét képviseli. A két világreszben a múlt évben összesen 1,200,000 mázsa levélpapírost gyártottak, melynek értéke 16 millió forintra rug. A gyártott aczeltollak értékét két millió forintra becsülik.

— **Robinson szigete.** Ki ne ismerné Robinson szigetét, a Juan Fernandez szigetét, melyen a világhírű remete életének jó részét töltötte, és ki nem kívánna megtudni, hogy mi lett ebből a szigetből? A szigetet 1872-ben egy Rodt nevű svájci ember bérelte ki, ki ezért a chili-i kormányknak igen mérsékelt bért fizet. Rodt, ki a német-francia háboruban mint önkéntes vett részt, mezőgazdasági kolóniát alapított a szigeten és Chili fenhatósága alatt a szigetnek ugyancsak korlátlan uralkodója, mert ő gyakorolja a törvényhozó és végrehajtó hatalmat és a közigazgatás is az ő kezében van.

— **Bő gyermekáldás.** Egy nippesi családnak rendkívül bő gyermekáldás jutott ki. K. nippesi lakosnak felesége tizenegy hónap alatt öt gyermeket szült. Múlt évi februárban kettőt, ez évi januárban pedig hármas ikret szült. Az asszony második házasságban él és nagyon egészséges. Első férjét ugyanily gazdagon ajándékozta meg; 1890. februárban hármas, 1891 januárban kettős ikret szült. Ez az asszony tehát négy év lefolyása alatt tizenkét gyermeknek adott

életet, kik közül hatan vannak életben s ezek is pompás egészségnek örvendenek.

— **II. Magyar osztálysorsjáték.** Első osztályu sorsjegyeknek a II. osztályra való megújítása a sorsjegyeken jelzett elárusítónál, kiknél a sorsjegy vásároltatott, az I. osztályu sorsjegy visszaszolgáltatása és a megújítási díj — 1 egész sorsjegy: 20 frt, — 1 fél: 10 frt, — egy tized: 2 frt, és egy huszad: 1 frt — befizetésével legközbőbb márczius 1-éig eszközözlendő. Az első huzásnál ki nem sorsolt, mindhárom osztályra érvényes teljes sorsjegyek megújításának szüksége fenn nem forog, ezek minden további nélkül a II. és III. osztályban is részt vesznek.

Apróságok.

Külföldi ismertetés.

— A szép németalföldi utjáról mi nevezetést mesélhet édesem?

— Azt, hogy a vize sós, az árak pedig borsosak.

Csak hidegvér.

Altiszt (a czéllövő rekrutához, aki se-hogy sem talál): Ugyan Bajor, ségelyelje magát, hogy nem talál sohasem. Pedig csep-pet sem nehéz. Adja ide a fegyverét. Így ni! egy... kettő (lő, de nem talál). — Nagy-szerű! Hát nem elrontotta ez az ökör a ha-szontalan puffogatásaival a fegyvert!

Félreértés.

A vérmezőn katonák exerciziroznak.

Arra hajtja egy paraszt a bögő tehenét, a mikor egy örmester éppen ráival az utjonczra:

— Fogja be a száját, marha!

A paraszt félreérti a helyzetet és odaszól a tehenének:

— Látod, Riska, itt még magáznak is. Hát hallgass el!

Idők jele.

— Mit szól ahhoz a borzasztó sikkasztáshoz? Mindenki a bankár gazdasszonyát gyanúsítja, de a védő-ügyvéd oly ügyesen beszélt, hogy azt a ravasz asszonyt felmentették, jóllehet mindenki meg volt a bűnösségéről győződve. Mit gondol, mi történt a gyalázatos per után azzal a személylyel?

— Ha meg nem lynchelték, de bizonyára megvetették.

— Dehogyan is! Házassági ajánlatokkal zaklatták agyon.

C s a r n o k.

Margit.

Halott már drága, jó anyád,
Te gyenge, szép leány.
Ki eszne érted hát imát
A hosszú éjszakán!?

Arczodon egyre hull a köny,
Künn egyre hull a hó.
Vadul üvölt bele a szél:
„A sir beh lágy, beh jó!...“

Gyöngé alakja megremeg;
Hisz olyan ifju még!
S ölelő, tárt karok között
A szép arcz újra ég.

Ha elhervad egy szál virág,
Messze hajtjuk el;
Ha elbukik egy szép leány,
Vajjon ki fogja fel?!

Lelkében elmúlt rég a nyár,
Künn újra hull a hó.

S busan zokog fel a leány:
„Meghalni volna jó!”

Sallak Róza.

A jégéről.

Hogy mi a jégpálya és hogy miért oly kedves időtöltés a korecsolyázás: a hány ember, annyi a felelet. Ha sorra kérdeznők Halifax híveit, mindannyinak válasza, más-más érveléssel ugyan, de megegyeznék abban, hogy mulatságosabb, kedvesebb, szebb, vonzóbb időtöltés keves van a jég sportnál, de hogy miért az, erre már nem mindenki adna egyenes felvilágosítást.

A felületes szemlélőnek egy bájos, kedves kép ezernyi változattal. Aki nem törődik a részletekkel, nem látja a személyt, csak a panorámát.

Vidám kacaj s egy-egy sikoltás közepette tova surranó alakok, fürgé gyermekesort, egy sereg szép leány és asszony, kecsesen lejtve kísérik karján. Itt a társadalmi állás, rang, mód nem látszik ellentétben egymással, legfeljebb olyformán ütköznek össze, hogy a kis diák fellöki a tanár urat, vagy a legudvariasabb gavallér akkor ereszkedik teredre véletlenül, amidőn a szembejövő urhölgy legkevesebbé sem számítva reá, nem kerülheti ki a „kellemetlen helyzetet” s kénytelen bele botlani. A katonaság a legpéldásabb egyetértésben van a „civilvel”, sőt ezuttal nem ő, de a leánysereg kommandíroz.

Pedig ne hidd, kedves szemlélő, hogy mindez csupán a korecsolyázás által nyújtott élvezetért, vagy éppen a nézők kedvéért és mulatságáért történik. Jőjj te csak velem, figyeljük meg egy kissé közelebről képünk alakjait. Észre fogod venni, hogy hányféle érdek, hányféle ok, ami őket ide hozta és ki-ki hogyan igyekszik az időt és a helyzet adta alkalmakat kihasználni.

Két kis leányka, alig 8—10 évesek, remegve, bizonytalan lépésekkel próbálgatják elszakítani a korecsolyázás művészetét. Irigykedve nézik a tovalahaló párokat. Ezek még magában a korecsolyázásban találják mulatságukat, nem sejtve, hogy annak egyéb kellemes oldalai is vannak.

Mariska és Gizi, Józsi és Pali, polgáristák és kollégisták. Ezeknek a korecsolyázás is nyújt ugyan szórakozást, de mulatságuk abban van inkább, ha kart karba fogva, páronként, vagy együttesen haladhatnak utjukon; pajzán jó kedvvel, inkább egymás, mint a sport kedvéért.

Ezek már sejtene!

Egy bájos leányka delceg fiatal ember oldalán siklik előttünk tova. Ez Aranka és Oszkár; ők már nemcsak sejtene, de tudnak is, csak hogy még nem mernek, ezt bizonyítja a leány felénk tekintete, amelyet jobbra-balra vet, kímélve, hogy nem figyelik-e.

Ezek bizonyára nem azért vannak együtt, hogy korecsolyázzanak, hanem azért korecsolyáznak, hogy együtt legyenek.

A mellettünk álló két hölgyben, fátoluk miatt, csak most ismerem fel a tanácsosok leányait. Nem vevén észre közeledtünket, boszusan tárgyálnak a felett, hogy nem is érdemes kilépni a jégre: az a kiállhatatlan Majori főhadnagy hogy ígérte, hogy eljön, és ime, hire sincs.

Ah, ugy! egy elszalasztott légyott. No lám csak, Halifax! ezek sem egészen a te híveid.

Ott, ama bogárszemű, barna leányka mily kecsesen lejt kísérik karján. Keble piheg

az izgalomtól, ajka felig nyitva a kejtől; az egész oly ingerlő, hogy kénytelen az ember behunyni szemét az ígélet elől.

Utána az a kis, szelíd, szőke gyermek minő ellentéte az előbbinek! Vigyázva, lassan halad, csak gyengén mer támaszkodni kísé-
róje karjára, pedig az ifju piros arca, sovár szeme arról beszél, hogy egy cseppet sem haragudnék, ha jobban merne a kicsike.

Ez a sok szép asszony! ők már unalom-
üzésből is szorgalmas látogatói a jégpálya-
nak. Csak kell, hogy kárpótolva legyenek a férjek gyakori, de nem mindig „hivatalos” kimaradásaért.

Bájos özvegyek! nektek meg életkérdés a jég. Helyesen tesztitek, ha itt adtok találko-
zót egymásnak — no, meg másoknak is! Itt oly közel a „támasz”, a lú kísé-
ző; csak töletek függ, hogy jót válasszatok.

*

A mamák és gardedámok (magyarosan) azzal a boldogító tudattal hozzák ide és kísé-
rik haza hozzátartozóikat, hogy ezzel az egészséges sporttal hányféle káros időtöltés-
től — regényolvasástól stb. — vonták el őket, nem is sejtve azt, hogy éppen ez alatt kezdettek, vagy fejeztek be egy-egy érdekes regényt.

Martiny Gyula.

Közgazdaság.

Községi faiskoláinkról.

E fontos intézményről, mely népünk anyagi jólétét van hivatva előmozdítani, igen szépen intézkedett a törvényhozás, amidőn a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XXII. t. cz. 45. §. rendelkezése alapján a községi faiskolák rendszeres kezelését s a tanköteles gyermekeknek a fate-
nyésztésben való gyakorlati oktatását elren-
delte, egyetértőleg a földmívelésügyi minisz-
ter, a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1894. évi 2051. eln. sz. rendeletével egybe-
hangzólag. Adná az Isten, hogy e nemes cél
ugy amint tervezve van, minden eddigelé
előfordult akadályok legyőzésével, végre is
legyen hajtható. Ami bizonyosan eléretett
volna eddig is, ha nálunk, különösen az
erdélyi részekben, anyai akadály nem gör-
dült volna útjába. Így tehát névleg minden
község telekkönyvében meg volt tényleg a
címmel: „Községi faiskola” egy hold, vagy egy
és fél hold stb. stb. Azonban, ha utána kér-
dezősködünk, a falusi ember nagyot néz s
fejét rázva mondja, hogy ilyent nem ismer,
hanem utána gondolva azt mondja: „Igen,
igenpersze, hogy van”, kaszálónak használ-
ják az esküdt uramek potom évi haszon-
bérért, vagy pedig a községi bika részére
szénatermő helyül szolgál. Nagyon ritka do-
log, hogy valamelyik községben csakugyan
berendezett faiskolákra találjunk. Ennek oka
pedig főképpen, hogy a községi tanítók, kik
a faiskolák vezetésére lettek volna kötelez-
hetők, érve a román felekezeti iskolai tani-
tókat, akik nagyobb részt oklevel nélküliek,
majdnem még elemi képzettséggel sem bir-
nak, így tehát egy faiskola rendes beállítá-
sára és kezelésére teljesen képtelenek, vagy
ha arra valok is akadtak közülök, nem volt
meg a kellő felügyelet, aki őket a teendők-
re szorítsa, utbaigazítsa s mindenben segit-
ségükre lehetett volna. Pedig milyen üdvös
lenne, ha az új törvény végrehajtásával
minden község faiskolája, ha nem is egyszerre
mintaszerű, de tisztességes állapotba jutna.
A falusi iskolás gyermekek hozzászokának
a gyümölcsfák tenyésztéséhez s nagy koruk-

ban kertjeiket a községi faiskolából talaj- és
égélj-viszonyaiknak leginkább megfelelő faj-
tákkal ültetve be, élveznék rövid idő múlva
fáradtságos, de egyszersmind élvezetes mu-
kájok áldásos jutalmát, mert olyan helyek-
ről, ahol ma csak közönséges szilva s vad-
alma terem, évek múlva finom gyümölcs
lenne szállítható és értékesíthető. Hogy mi
módon lehetne ezen segíteni, sokat gondol-
koztam, s arra a tapasztalatra jutottam, hogy
nagy szorgalommal a cél elérhető volna, és
pedig első sorban a megyék szerveznének
egy megyei faiskolai-felügyelői állást. A
faiskola-felügyelő felügyelné az összes kezelő
személyzetet, utasítást adna minden ügyben,
évenként személyesen megfordulna minden
egyik községben, alkalmas helyeken és idő-
ben népszerű előadásokat tartana ugy a
kezelő, valamint az érdeklődő falusi gazdák
részére. Ezenkívül a faiskola-felügyelő ja-
vaslatára a megye kérne fel minden körjegy-
zőségben egy intelligens gazdaembert, aki a
körjegyzőségben levő faiskola-kezelők felett
a közvetlen felügyeletet gyakorolná, ugy
szólva azokat teendőikben vezetné. A fa-
iskola-talaj előkészítése után, miután a ma-
gas földmívelési kormány évente ingyen
gyümölcsfa-csemetéket és oltógalyakat oszt
ki, rövid idő alatt nagyon sokat lehetne
tenni. Ezenkívül nagyobb községekben egész
mintaszerű faiskolák lennének felállítandók,
megyénkben pl. Balázsfalván az E. M. K. E.
iskola terjedelmes kertjében, ahol a vidéki
faiskola-kezelők ismeretüket községeik ja-
vára folytonosan gyarapíthatnák. Adná az
Isten, hogy óhajításom bevaljék a szegény
nép anyagi jólétének előmozdítására. Tegye-
nek meg a megyék mindent a gyümölcsés-
zet elősegítésére. Hiszen látjuk, hogy sző-
lőink, a jövedelem nagyobb része, a volt
kincses bányák, a filoxera vést által való-
ságos végelpusztulással fenyegetnek. Karol-
juk fel tehát okosan, s tegyük meg min-
dent a megyénk nevezetesebb részében már
eddig is szép sikerrel folytatott gyümölcsfa-
tenyésztés érdekében.

Versényi Károly.

Felhívás megyei gazdáinkhoz. Az
alsófehérvármegyei gazdasági egyesület, tag-
jai között, kísérleti termelés kiosztása vé-
gett, gróf Teleky Árvéd drassói uradalmá-
ból 5. m. máza kítőző minőségű duppai
zab vető-magvat szerez be, miért is felhívja
tagjai közül azokat, kik eme zab-fajtaival
kísérleti termelést akarnak végezni, hogy
ebbeli szándékukat f. évi márczius hó 15-ig
az egyesületi elnökségnek írásbelileg jelent-
sek be. Termelési feltételek: zabnak elők-
szített 1 hold föld, a kapott vető-magnak
pénzértékben való visszatérítése az egyesü-
let pénztárába, ez év őszén, a termés sike-
rülése esetén. Utóbbi esetben bejelentendő
a kísérleti termelésnél a talaj, vető-mag, to-
vábbá a munkálati költségek, a nyert zab
hozam-mennyisége is, hogy eme adatok alap-
ján a duppai zab termeléséről nyert ada-
tok — annak idején — a gazda-közönség
érdekében közzétehetőek legyenek egyesüle-
tünk részéről. Székelyhid y Viktor gaz-
dasági egylet titkár.

**Franciaország 1895. évi borter-
mése** hivatalos adatok szerint 26,686,575
hektoliter volt, vagyis átlag hektáronként
15 hektoliter. Ezen eredmény az 1894. évi
szürettel szemben, mikor az átlagos termés
hektáronként 22 hektoliter volt, 12,365.234
hektoliterrel kevesebb.

Szerbia kivitele Ausztria-Magyarországra. Belgrádból jelentik, hogy a hivatalos kereskedelmi statisztika szerint 1894-ben Szerbia kivitele Ausztria-Magyarországra 44 millió frankot tett ki. Ezzel szemben a monarchiából való bevétel Szerbiába csak 20 frankra rugott.

Piaczi árak.

Nagy-Enyed, 1896. február 20.

Buza legjobb	100 kilogramm	8—
" közepeszerű	" "	7-50
Kétszeres legjobb	" "	7—
" közepeszerű	" "	6-50
Rozs legjobb	" "	5-50
" közepeszerű	" "	5—
Zab legjobb	" "	6-50
" közepeszerű	" "	6—
Kukorica (tengeri)	100 kilogramm	5—
Burgonya	" "	2-50
Széna legjobb	" "	6—
Szalma legjobb	" "	3-50
Bikkfa 1 köbm. keresztirányban nélkül, 1 m. hosszú	" "	3-50
Cserfa 1 " " " " " "	" "	3-50
Tügyfa 1 " " " " " "	" "	3-50
Faszén kemény	egy hektoliter	1-80
Marhahús	1 kilogramm	32—36
Ser éshus	" "	40—44
Szalonna	" "	80—90
Disznósír	" "	— 80
Vöröshagyma	" "	— 15
Fekete hagyma	" "	— 20

Szerkesztői üzenetek.

A. Gy. Gyulafehérvár. Felvilágosításképp közöljük a következőket: A hatvanas években, a Schmerling-féle korszak alatt, amely lidércnyomásként nevezhető a magyar nemzet szellemi és anyagi erőire, alakult meg nehéz viszonyok közt és nagy czélokkal a „Pester Correspondenz”. Az önkényuralom, érezve végső napjait, nem érte be hazánk politikai elnyomásával, de masképp arra is törekedett, hogy a magyar nemzet becsületét a külföldi sajtóban örökös támadások és rágalmak által meggyalázza. Schmerling maga alapított e czéltól itt hazánk fővárosában, egy a külföldi sajtó informálására czélzó, ugynevezett értesítő lapot, amelynek nemzetünk rágalmozása, politikai törekvéseinek diskreditálása volt mindennapi kenyere. A nemzeti újjáébredés hajnalán kétszeresen érzékeny volt Magyarország az ily rágalmak irányában, és ekkor alapította meg Deák Ferencz, hazánk nagy bölcsse, kezdeményezésére a „Pester Correspondenz”-et jelenlegi szerkesztője és kiadója Lichtenstein F. Lajos, ama cél tüzetvén az új vállalat elé, hogy egyrészt a magyar nemzet közvéleményét a nemzeti politika törekvései felől híven informálja, másrészt pedig Európa sajtójában a hazánk ellen szórt rágalmakat igazságos és tárgyilagos értesítések által paralyzálja. Dícsékvés és szerenytelenség nélkül hivatkozhatunk rá, hogy a „Pester Correspondenz” e kettős feladatának immár 32 éves fennállása alatt mindenkor híven felelt meg, felhasználva ugy a maga, valamint időközben megalakult testvérlapja, a „Correspondance de Pesth” publicitását és vele másfél évtizeden át szövetkezett hivatalos „távirati iroda” („Correspondenz-Bureau”) Európaszerte hatályos befolyását arra, hogy a hazai közvélemény a nemzeti politika mozzanatairól kellőleg értesítették és hogy a külföldi közvéleménye hazánk iránt mindenkor a helyes mederben tartassék. A „Pester Correspondenz” eme sikerét bizonyára ama hathatós támogatásnak köszönheti, melyben politikai és publicisztikai életünk legelőkelőbbjei részesítették. Fennállása óta dolgoztak e lapba: Zsedényi Eduárd, báró Eötvös József, báró Kemény Zsigmond, Horváth Boldizsár, Pulszky Ferencz, Kossakeméthy Aurél, Klapka György, Hieronymi Károly, Várady Gábor, Toldy István, Lichtenstein György, báró Podmaniczky Frigyes, Ivánka Imre, Bakody Tivadar, Palásthy Pál, Opitzky János, dr. Révay József, Ludasy Mór, Vambéry Armin, Reiner Bertalan, dr. Waldstein Pál, Monson Edmund, Mr. Dunlop, Fretwell John, Oban Effendi, Gróf Schweinitz, Horn Ede, Schlesing-r Miksa, dr. Mandello Károly, Markovits tanár, Popovits N., dr. Schram, dr. Rosen, Baumann Bernát, Kafka József tanár, dr. Lévy Bernát, Capitain Werner, dr. Mezey Mór, dr. Hertzka Tivadar, Veiglberg Leo, Neményi Ambrus, dr. Nordau Miksa, Vészi József, Barschall Károly Emil, dr. Révay Lajos, dr. Rosenbaum Samu, Keszler József, dr. Zilahy Pál, Huszár Imre, Schütz Miksa, Futtaky Gyula, Peisznér Ignác, Schwarz Ármin, dr. Grosz Károly, dr. Goldstein Adolf, dr. Brück Gyula, Fekete Vilmos.

G. J. Vizakna. Mindégy városban van rendes tudósítónk, közleményeit azonban bármikor szívesen vesszük és közöljük, csak a személyes torzsolkodásokat küszöböljük ki lapunk hasábjairól.

Mariska. Nagy-Enyed. Persze, hogy illik, ha szépen kéri.

Jogász. Kolozsvár. Az „Ungaria”-ról nem feledekünk meg, alkalom adtán közöljük a derék czikket.

Cs. V. Budapest. Ma irtunk levelet, a kiállítás dolgát majd megbeszéljük.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadók: Czirner és Lingner.

Czirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Enyeden.

Sz. 2784—1895 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a királyi kincstár végrehajtatónak oláhbováti Burdusel Nicolae végrehajtatást szenvedő elleni 246 frt 55 kr. tőkekövetelés és jár iránti végrehajtatási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén a vizaknai kir. járásbírósa területén levő Oláhbováti község határára levő 42. sz. tjkvben A + 1—8. 10. rend 21. 22. 1. 44. 1. 637. 1025. 1026. 1207. 1287. 1340. 1408. 1670. 2045. hr. sz. ingatlanokra az árverést 529 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi márczius hó 23-ik napjának d. e. 10 órája Oláhbováti község házára leendő megtartása nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. járásbírósa tkvi hatósága.

Vizaknán, 1895. évi decz. hó 26-án.

Szentmiklósi József,
kir. aljbíró

Sz. 2781—1895 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak oláhbováti Muntean Ilie végrehajtatást szenvedő elleni 49 frt 45 kr. tőkekövetelés és jár iránti végrehajtatási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén, a vizaknai kir. járásbírósa területén levő O.-Bogát község határára levő o.-bogati 178. sz. tjkvben A + 1—18. rend 168. 2. 169. 2. 497. 2. 790. 2. 791. 5. 1274. 2. 1324. 1. 1614. 1786. 1812. 1. 1876. 2063. 2. 2076. 2. 2475. 2. 2724. 2. 2877. 2. 2960. 1. 3161. 2. 3252. 1. hr. sz. ingatlanokra az árverést 485 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi márczius hó 16-ik napjának d. e. 10 órája Oláh-Bogát község házára leendő megtartása nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becs-

árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. járásbírósa tkvi hatósága.

Vizaknán, 1895. évi december hó 20-án.

Szentmiklósi József,
kir. aljbíró.

Alsófehérmegye főispánjától.

Sz. 145—896. főisp.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Alsófehérmegye alvinczi járásának főszolgabírói hivatalánál az **irnoki** állomás üresedésbe jövén, ezen állásra ezenel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen 450 frt évi fizetés és 100 frt lakbér javadalmazással egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi működésüket, családi állapotukat és az 1883. évi I. t.-cz. 19. §-ában előirt minősítésüket igazoló okmányokkal kelően felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi márczius hó 5-ig** terjesszék be.

Nagy-Enyed, 1896. február 17-én

Zeyk Dániel,
főispán.

Egy jó házból való
14—15 éves keresztény
fiu fűszer-, festék- és rö-
vidáru-üzletben

tanulónak

felvétetik. Ajánkozásokat kérem ifj. Sándor Miklós urhoz intézni N.-Enyed, Főtér 30. sz. Esetleg hozzám Balázs-falvára.

Komáromy Albert.

Hirdetes.

A városban levő s a volt várközségi bizottság által kezelt három épületreszből álló

39. számú háznak

összes kő, cserép, téglá, fa, deszka stb. anyaga, továbbá a házban levő összes ajtók, ablakok, padozatok, kutgepezet és kemenczék a legtöbbet ígérőnek eladatnak azon feltétel mellett, hogy a vevő saját költségén és felelősség terhe alatt a házat összes részleteivel együtt tartozik lebontatni és az összes anyagot, valamint a törmelék-t is köteles elhordatni.

Írásbeli ajánlatok **dr. Cserni Bélához** (vár. Fogarassy Mihály utca 17. sz.) **folyó évi márczius hó 5-én deli 12 óráig** beadandók.

Közelebbi feltételek iránt értekezhetni **dr. Cserni Bélával** naponként délutáni 3—6 óráig.

Gyulafehérvárt, 1896. február 19-én.

A volt várközségi vagyongazdálkodó-bizottság nevében:

Dr. Cserni Béla,
bizottsági elnök.

Okleveles gépész,
ki jó bizonyítványokkal rendelkezik, állást keres. Bővebbet **Baromvásár-utca II. sz. Nagy-Enyed.**

Friss töltés!
Dr. Bocz J. pinczejéből.
Sárdi 1886-beli
Kövérshőlő-bor.
Ára: (1 liter) 1 frt.
Kapható **Cirner J. József** kereskedésében
Nagy-Enyeden.

Páratlan a maga nemében a
„KORONA“
tyúkszem-és szemölcsstapasz.
Elmulaszt vágás s fájdalom nélkül mindennemű bőrkeményedést, szemölcsöt és a fájdalmat okozó
TYUKSZEMET
gyökerestől kiirtja. Három nap alatt biztos az eredmény! Egy doboz ára 30 kr, nyomtatott használati utasítás a dobozban van. Kapható Nagy-Enyeden:
Bisztricsány Lajosnál.

MAGYAR OSZTÁLY-SORSJÁTÉK.

35007 pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben **Egy Millió korona.**

II. osztály Huzás 1896. márczius II—14-ig.			II. osztályú vételsorsjegyek árak:				III. osztály Huzás 1896. május 12—28-ig.					
Nyeremény	korona	korona	1/1	1/2	1/10	1/20	Nyeremény	korona	korona			
1	100000	100000	40.—	20.—	4.—	2.—	I jutalomdíj	600000	600000			
1	60000	60000	II. és III. osztályú teljes sorsjegyek árak:				1	400000	400000			
1	40000	40000	1/1	1/2	1/10	1/20	1	300000	300000			
1	30000	30000	60.—	30.—	6.—	3.—	1	200000	200000			
1	20000	20000	Ezen eredeti árakon kívül II. osztályú sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereményjegyzék díja fe				1	100000	100000			
1	15000	15000	jében 25. kr., teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajándéti				2	40000	80000			
1	10000	10000	díj és 2 nyeremény-jegyzékért				2	20000	40000			
2	8000	16000	40 kr küldendő be.				5	10000	50000			
8	4000	32000	Ezen 57 nyvr. közül az utoljára kihuzott kapja a 600000 korona jutalmát. Ezen 57 nyvr. közül az utoljára kihuzott kapja a 600000 korona jutalmát.									
10	2000	20000										
13	1000	13000										
100	400	40000										
860	200	172000										
9000	120	1080000										
10000	nyeremény összesen	1648000										
1	200000	200000								2	20000	200000
1	200000	200000								100	2000	200000
1	200000	200000								200	1000	200000
1	200000	200000	2650	200	530000							
1	200000	200000	22000	150	3300000							
1	200000	200000	25007	nyeremény és egy jutalom	6284000							

Az Osztály-Sorsjegyek II. osztályra való megújítása az I. osztályú sorsjegyek beküldése és a sorsjegy árának befizetésével legkésőbb márczius 1-ig eszközölendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly, Budapest

Szervita-tér 3. Sürgönczim: **Lottoheintze Budapest.** Szervita-tér 3.